

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 16.5.2012

COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), pokud jde o datum jejího provedení a použití a o datum zrušení některých směrnic

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Odůvodnění a cíle návrhu

Směrnice 2009/138/ES (Solventnost II) stanoví moderní systém vycházející z rizik pro regulaci evropských pojišťoven a zajišťoven a dohled nad nimi. Tato nová pravidla jsou nezbytná pro zajištění bezpečného a solidního pojišťovníctví, schopného poskytovat udržitelné pojistné produkty a podporovat reálnou ekonomiku pomocí dlouhodobých investic a větší stability.

Lhůta pro provedení směrnice 2009/138/ES je stanovena na 31. října 2012. Stávající směrnice o pojišťovnách a zajišťovnách (směrnice 64/225/EHS, 73/239/EHS, 73/240/EHS, 76/580/EHS, 78/473/EHS, 84/641/EHS, 87/344/EHS, 88/357/EHS, 92/49/EHS, 98/78/ES, 2001/17/ES, 2002/83/ES a 2005/68/ES ve znění aktů uvedených v části A přílohy VI), které jsou společně označovány jako Solventnost I, budou zrušeny s účinkem od 1. listopadu 2012.

Dne 19. ledna 2011 Komise přijala návrh na změnu směrnice 2009/138/ES, aby zohlednila novou architekturu dohledu v oblasti pojišťovníctví, zejména pak zřízení Evropského orgánu pro pojišťovníctví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) k 1. lednu 2011 (KOM(2011) 8, 2011/0006 (COD)) (Omnibus II). Návrh rovněž obsahuje ustanovení o prodloužení data provedení, data zrušení a data použití směrnice 2009/138/ES. Tato pravidla jsou nezbytná pro zajištění hladkého přechodu na nový režim. Aby se režim Solventnost II stal navíc plně funkčním, musí Komise vydat značný počet aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, jež stanoví důležité údaje o různých technických záležitostech. Mnohá z těchto pravidel tzv. „druhé úrovně“ jsou úzce spjata se směrnicí Omnibus II, takže Komise je nemůže předložit dříve, než bude uvedena směrnice vyhlášena.

V současné době hrozí, že navrhovaná směrnice Omnibus II vyhlášena nebude a nevstoupí v platnost před uplynutím lhůty pro provedení směrnice 2009/138/ES, stanovené na 31. října 2012. Pokud by se toto datum nezměnilo, musela by být rámcová směrnice provedena bez přechodných pravidel a jiných důležitých úprav, s nimiž návrh Omnibus II počítá. Aby se této situaci předešlo a byla zajištěna právní návaznost stávajících solventnostních ustanovení (Solventnost I) až do úplného zavedení balíčku Solventnost II, navrhuje se prodloužit příslušné datum provedení uvedené ve směrnici 2009/138/ES do 30. června 2013.

Orgánům dohledu a pojišťovnám/zajišťovnám je třeba ponechat nějakou dobu, aby se na uplatňování směrnice Solventnost II připravily. Z tohoto důvodu se navrhuje stanovit datum prvního použití směrnice Solventnost II na 1. ledna 2014. To umožní včasné zahájení postupů schvalování orgány dohledu, např. v případě interních modelů a parametrů specifických pro jednotlivé pojišťovny/zajišťovny.

Datum zrušení směrnic Solventnost I by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti a vzhledem k velmi krátké době, která zbývá do uplynutí lhůty stanovené na 31. října 2012, by tato směrnice měla být neprodleně přijata Evropským parlamentem a Radou a měla by okamžitě vstoupit v platnost.

Tato směrnice je nezbytná pro zamezení právnímu vakuu, které by vzniklo po 31. říjnu 2012.

Vznikla by mezera mezi právním systémem EU (Solventnost II) a právním systémem členských států (kde by zůstaly v platnosti provedené směrnice Solventnost I). To by vedlo k právní nejistotě orgánů dohledu, pojišťoven/zajišťoven a členských států.

1.2. Směrnice 2009/138/ES (Solventnost II)

Tato směrnice vytváří nový a moderní solventnostní režim pro pojistitele a zajistitele v Evropské unii. Stanoví přístup vycházející z ekonomických rizik, který pojišťovny a zajišťovny nutí formou pobídek k tomu, aby řádně měřily a řídily svá rizika.

1.3. Návrh KOM(2011) 8 (směrnice Omnibus II)

Cílem tohoto návrhu je změnit směrnici 2009/138/ES tak, aby režim Solventnost II přizpůsobil nové architektuře dohledu v oblasti pojišťovnictví, zejména pak zřízení Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) k 1. lednu 2011 (KOM(2011) 8, 2011/0006 (COD)). Navrhuje odložit lhůtu pro provedení směrnice Solventnost II na 31. prosince 2012.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

2.1. Postoupení tohoto návrhu vnitrostátním parlamentům

Návrhy legislativních aktů, včetně návrhů Komise, zasílané Evropskému parlamentu a Radě musí být postoupeny vnitrostátním parlamentům v souladu s Protokolem (č. 1) o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, který tvoří přílohu Smluv.

Článek 4 protokolu stanoví, že mezi okamžikem, kdy je návrh legislativního aktu zpřístupněn vnitrostátním parlamentům, a okamžikem, kdy je zařazen na předběžný pořad jednání Rady ke svému přijetí nebo k přijetí postoje v rámci legislativního postupu, musí uplynout lhůta osmi týdnů.

V případě naléhavosti jsou však podle článku 4 možné výjimky, přičemž se důvody pro ně uvedou v aktu nebo postoji Rady. Z důvodů vysvětlených výše je přijetí tohoto návrhu Evropským parlamentem a Radou nutno považovat za krajně naléhavé.

2.2. Posouzení dopadů

K tomuto návrhu není připojeno zvláštní posouzení dopadů, neboť již bylo provedeno posouzení dopadů ke směrnici Solventnost II a cílem tohoto návrhu je pouze zamezit právnímu vakuu, které by vzniklo z důvodu opožděného vyhlášení směrnice Omnibus II v Úředním věstníku Evropské unie.

Pokud by v této fázi nebylo přijato žádné opatření, nastala by po 31. říjnu 2012 velmi nejistá právní situace. Vznikla by mezera mezi právním systémem EU (Solventnost II) a právním systémem členských států (kde by zůstaly v platnosti provedené směrnice Solventnost I). To by vedlo k právní nejistotě orgánů dohledu, pojišťoven/zajišťoven a členských států.

Rámcová směrnice by navíc musela být provedena bez přechodných pravidel a jiných důležitých úprav, s nimiž počítá návrh Omnibus II.

Navrhovaná změna se týká pouze povinnosti členských států provést směrnici ve lhůtě do 31. října 2012, která je prodloužena do 30. června 2013. Rovněž předpokládá, že datem prvního použití směrnice bude 1. leden 2014. Nemění podstatu dotčené směrnice, a tudíž podnikům neukládá žádné dodatečné povinnosti.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Shrnutí navrhovaných opatření

Návrh mění čl. 309 odst. 1 směrnice 2009/138/ES tím, že odkládá datum jejího provedení na 30. června 2013 a stanoví pozdější datum jejího použití (1. ledna 2014). Odpovídajícím způsobem mění také články 310 a 311 tím, že stanoví nové datum zrušení směrnic Solventnost I (1. ledna 2014).

3.2. Právní základ

Ustanovení čl. 53 odst. 1 a článku 62 Smlouvy o fungování Evropské unie.

3.3. Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity se uplatní, protože návrh se týká oblasti, která nespadá do výlučné pravomoci Evropské unie.

Cílů návrhu nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, protože změnu a zrušení ustanovení směrnic nelze provést na vnitrostátní úrovni.

Cílů návrhu může být dosaženo pouze opatřením na úrovni EU, protože tento návrh mění platný právní akt EU, což by členské státy samy o sobě provést nemohly.

Zásada subsidiarity je dodržena, neboť návrh mění stávající právní předpisy EU.

3.4. Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z tohoto důvodu:

Nemění podstatu stávajících právních předpisů EU – omezuje se na odklad data provedení směrnice 2009/138/ES na 30. června 2013 s cílem zabránit vzniku právní nejistoty po uplynutí současné lhůty pro provedení (31. října 2012). Rovněž stanoví nové, pozdější datum použití směrnice Solventnost II a následného zrušení směrnic Solventnost I (1. ledna 2014).

3.5. Volba nástrojů

Navrhovaný nástroj: směrnice.

Jiný nástroj by nebyl vhodný. Jelikož se jedná o změnu směrnice, je jediným přiměřeným prostředkem přijetí jiné směrnice.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet EU.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

- Zjednodušení

Nový návrh jako takový neobsahuje žádné zjednodušující prvky. Jeho cílem je pouze odložit datum provedení směrnice 2009/138/ES na 30. června 2013 a stanovit nové datum použití na 1. ledna 2014.

- **Zrušení platných právních předpisů**

Přijetí návrhu samo nepovede ke zrušení platných právních předpisů. Návrh pouze upravuje datum zrušení, které již bylo ve směrnici 2009/138/ES stanoveno.

- **Evropský hospodářský prostor**

Tato předloha aktu spadá do oblasti, na niž se vztahuje Dohoda o EHP, a proto je třeba ji rozšířit na Evropský hospodářský prostor.

- **Podrobné vysvětlení návrhu po kapitolách či člancích**

Tento návrh odkládá datum provedení směrnice 2009/138/ES na 30. června 2013.

Článek 1 návrhu odpovídajícím způsobem mění čl. 309 odst. 1 týkající se provedení směrnice 2009/138/ES. Rovněž stanoví nové, pozdější datum použití směrnice Solventnost II (1. ledna 2014).

Článek 2 mění datum zrušení směrnic Solventnost I (od 1. ledna 2014) uvedené v článku 310 a na stejný den stanoví datum použití ustanovení směrnic Solventnost I, jejichž znění směrnice Solventnost II přepracovává, uvedené v článku 311.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), pokud jde o datum jejího provedení a použití a o datum zrušení některých směrnic

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 53 odst. 1 a článek 62 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II)³ stanoví moderní systém vycházející z rizik pro regulaci evropských pojišťoven a zajišťoven a dohled nad nimi. Tato nová pravidla jsou nezbytná pro zajištění bezpečného a solidního pojišťovnictví, schopného poskytovat udržitelné pojistné produkty a podporovat reálnou ekonomiku pomocí dlouhodobých investic a větší stability.
- (2) Směrnice 2009/138/ES stanoví den 31. října 2012 datem provedení a den 1. listopadu 2012 datem zrušení stávajících směrnic o pojišťovnách a zajišťovnách (směrnice 64/225/EHS⁴, 73/239/EHS⁵, 73/240/EHS⁶, 76/580/EHS⁷, 78/473/EHS⁸, 84/641/EHS⁹,

¹ Úř. věst. C, , s. .

² Úř. věst. C, , s. .

³ Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 56, 4.4.1964, s. 878.

⁵ Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 3.

⁶ Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 20.

⁷ Úř. věst. L 189, 13.7.1976, s. 13.

⁸ Úř. věst. L 151, 7.6.1978, p. 25.

⁹ Úř. věst. L 339, 27.12.1984, s. 21.

87/344/EHS¹⁰, 88/357/EHS¹¹, 92/49/EHS¹², 98/78/ES¹³, 2001/17/ES¹⁴, 2002/83/ES¹⁵ a 2005/68/ES¹⁶).

- (3) Dne 19. ledna 2011 Komise přijala návrh na změnu směrnice 2009/138/ES¹⁷, aby zohlednila novou architekturu dohledu v oblasti pojišťovnictví, a zejména zřízení Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) (Omnibus II). Uvedený návrh rovněž obsahuje ustanovení o prodloužení data provedení, data zrušení a data použití, jež jsou stanovena ve směrnici 2009/138/ES.
- (4) Vzhledem ke složitosti návrhu „Omnibus II“ hrozí, že tento návrh nevstoupí v platnost před příslušnými daty stanovenými ve směrnici 2009/138/ES. Pokud by tato data nebyla změněna, byla by směrnice 2009/138/ES provedena, aniž by byly zavedeny významné úpravy stanovené návrhem „Omnibus II“.
- (5) Aby se předešlo příliš zatěžujícím legislativním povinnostem členských států podle směrnice 2009/138/ES a následně podle nové architektury, již předpokládá návrh „Omnibus II“, je vhodné lhůtu pro provedení směrnice 2009/138/ES prodloužit.
- (6) Aby bylo orgánům dohledu a pojišťovnám i zajišťovnám umožněno připravit se na uplatňování nové architektury v celém jejím rozsahu, mělo by být stanoveno pozdější datum použití, a to na 1. ledna 2014.
- (7) Aby se zamezilo právnímu vakuu, mělo by být odpovídajícím způsobem upraveno datum zrušení stávajících směrnic o pojišťovnách.
- (8) Vzhledem k velmi krátké době zbývající do uplynutí lhůt stanovených ve směrnici 2009/138/ES by tato směrnice měla vstoupit v platnost neprodleně.
- (9) V tomto případě je tudíž rovněž opodstatněné uplatnit výjimku v případě naléhavosti stanovenou v článku 4 Protokolu (č. 1) o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, pokud jde o postoupení návrhu této směrnice vnitrostátním parlamentům,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2009/138/ES se mění takto:

1. Ustanovení čl. 309 odst. 1 se mění takto:
 - a) v prvním pododstavci se datum „31. října 2012“ nahrazuje datem „30. června 2013“;
 - b) vkládá se nový druhý podstavec, který zní:

¹⁰ Úř. věst. L 185, 4.7.1987, s. 77.

¹¹ Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1.

¹² Úř. věst. L 228, 11.8.1992, s. 1.

¹³ Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L 110, 20.4.2001, s. 28.

¹⁵ Úř. věst. L 345, 19.12.2002, s. 1.

¹⁶ Úř. věst. L 323, 9.12.2005, s. 1.

¹⁷ KOM(2011) 8, 2011/0006 (COD).

„Členské státy použijí právní a správní předpisy uvedené v prvním pododstavci ode dne 1. ledna 2014.“

2. V článku 310 se datum „1. listopadu 2012“ nahrazuje datem „1. ledna 2014“.
3. V článku 311 se datum „1. listopadu 2012“ nahrazuje datem „1. ledna 2014“.

Článek 2

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 3

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*